

BURMISTRZ MIASTA ŻAGAŃ

Sławomir Kowal

Sz.P.
Krzysztof Sieńko
Przewodniczący Rady
Miasta Żagań

Nasz znak: WOK.8141.22.13.2025.MW

Żagań dnia 11.06.2025 r.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), przedkładam raport z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żagań o statusie miejskim i efektów jego realizacji w 2024 roku.

Załącz. 1

z up. BURMISTRZA
Barbara Stanczyńska
Zastępca Burmistrza

**Raport
z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żagań o statusie miejskim
i efektów jego realizacji
w 2024 roku**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żagań o statusie miejskim na 2024 r., zwany dalej Programem, został przyjęty Uchwałą Nr LXXII/519/2023 Rady Miasta Żagań z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żagań o statusie miejskim na 2024 rok. Program w trakcie roku zmieniony został następującymi uchwałami:

- 1) Uchwała Nr LXXV/559/2024 Rady Miasta Żagań z dnia 28 marca 2024 r. zmieniająca Uchwałę w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żagań o statusie miejskim na 2024 rok;
- 2) Uchwała Nr III/33/2024 Rady Miasta Żagań z dnia 25 czerwca 2024 r. zmieniająca Uchwałę w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żagań o statusie miejskim na 2024 rok;
- 3) Uchwała Nr VI/52/2024 Rady Miasta Żagań z dnia 26 września 2024 r. zmieniająca Uchwałę w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żagań o statusie miejskim na 2024 rok;
- 4) Uchwała Nr VIII/73/2024 Rady Miasta Żagań z dnia 26 listopada 2024 r. zmieniająca Uchwałę w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żagań o statusie miejskim na 2024 rok.

Powyższe zmiany miały na celu uporządkowanie i aktualizację planu wydatków w rozdz. 85154 stosownie do przewidzianych potrzeb, a także wprowadzenie do planu wydatków w 2024 r. kwoty dochodów ponadplanowych i niewydatkowanych w całości środków zaplanowanych na 2023 r.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), natomiast Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1670 ze zm.) określa sposób realizacji tych zadań. Zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w 2024 r. w Gminie Żagań o statusie miejskim realizowano cele z zakresu promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej, redukcji szkód oraz szeroko pojętej profilaktyki. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żagań o statusie miejskim na 2024 rok był dokumentem strategicznym dla realizacji powyższych działań i określał lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Obowiązek uchwalenia Programu wynika bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.). Ponadto Program uwzględniał zadania własne gminy w zakresie zwalczania narkomanii, określone w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.), a także cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Zgodnie z ww. ustawami stanowił on również część strategii rozwiązywania problemów społecznych w mieście.

Ujęte w Programie działania wpisywały się w następujące rodzaje profilaktyki:

- 1) uniwersalną, ukierunkowaną na całe populacje, to jest działania profilaktyczne adresowane do całych grup bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania uniwersalne są realizowane np. w populacji dzieci i młodzieży, w populacji młodych dorosłych, w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi;
- 2) selektywną, ukierunkowaną na jednostki grupy zwiększonego ryzyka, są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Działania profilaktyczne są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy i są działaniami uprzedzającymi a nie naprawczymi.
- 3) wskazującą, profilaktykę ukierunkowaną na jednostki lub grupy wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu,

środków odurzających, substancji psychotropowych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii na szczeblu lokalnym, wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych;
- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- ograniczanie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i środków psychoaktywnych oraz ich usuwanie;
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Zgodnie z rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom podstawą do opracowania oraz monitorowania realizacji Programu, powinna być diagnoza problemów w zakresie alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Oznacza to, że musi on być oparty na dokładnej analizie potrzeb i możliwości ich zaspokojenia. W tym celu systematycznie, co cztery lata, przeprowadzane są profesjonalne badania, na bazie których przygotowana jest diagnoza lokalnych problemów alkoholowych i innych zagrożeń społecznych, stanowiąca rokrocznie punkt wyjścia do tworzenia Programu. W roku 2022 wykonana została lokalna diagnoza, monitoring i opracowana strategia rozwiązywania problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych stanowiąca podstawę przygotowania Programu na kolejne lata.

Zadania zawarte w Programie i sposoby ich realizacji, dostosowane zostały do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania uzależnieniom w mieście Żagań oparte jest na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy ze wszystkimi środowiskami. Działania te odzwierciedla Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, oraz przeciwdziałania przemocy.

Środki wydatkowane na przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii (dział 851, Rozdz. 85154 i 85153) w 2024 r. wyniosły 1.361.622,02 zł, na co składają się wydatki w kwocie 858.431,02 zł oraz środki przekazane jednostkom podległym na realizację zadań Programu w kwocie 503.191,00 zł.

I. Zrealizowane cele Programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r. stanowił kontynuację działań systematycznie i konsekwentnie realizowanych w mieście Żagań od wielu lat. Zawierał spis zadań, które nakłada na gminy ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, z uwzględnieniem celów operacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określonych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Zadania ujęte w Programie inicjowane były przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która w 2024 r. funkcjonowała w składzie ustalonym na podstawie zarządzenia nr 255/2020 Burmistrza Miasta Żagań z dnia 7 września 2020 r. w sprawie powołania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żaganiu.

Jako główne cele programu przyjęto zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień od alkoholu i środków psychoaktywnych, zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami już istniejącymi. Ideą stojącą za zasadą pomocniczości jest założenie, że im bardziej bierze się pod uwagę odbiorcę działań tym skuteczniej mogą być planowane zadania i dystrybuowane środki. Dlatego tak istotne jest przygotowanie lokalnej diagnozy pozwalającej ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, zasobów i efektów podejmowanych działań oraz opublikowanie wyników tych badań w środowisku lokalnym.

W roku 2024 ww. cele główne, kontynuując działania z lat poprzednich, zrealizowane zostały poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1. Tworzenie dzieciom i młodzieży warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia m.in. poprzez organizację czasu wolnego.
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych.
3. Prowadzenie edukacji publicznej dzieci, młodzieży i dorosłych, z zakresu problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz przeciwdziałania przemocy.
4. Zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia od alkoholu i narkotyków.
5. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa związanych ze sprzedażą napojów alkoholowych poprzez prowadzenie regularnych kontroli punktów sprzedaży.
6. Zapewnienie dostępności profesjonalnej terapii dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych.
7. Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia poprzez wspieranie środowisk abstynenckich.

II. Zrealizowane zadania.

Zgodnie z postanowieniami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, do głównych zadań gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii należą w szczególności:

- Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem:

- 1) Udzielanie dotacji celowej na prowadzenie Klubu Abstynenta na terenie miasta Żagań, w tym m.in. na:
 - prowadzenie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
 - wspieranie działalności grup samopomocowych w Klubie Abstynenta;
 - edukacja dla osób wychodzących z nałogu;
 - podtrzymywanie kontaktu ze stacjonarnym ośrodkiem terapii;
 - zapewnienie ciągłości wsparcia dla osób dotkniętych problemem uzależnienia i ich rodzin.
- 2) Finansowanie różnych form terapii dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych. W 2024 r. w ramach pomocy terapeutycznej sfinansowano realizację programu pn. „Jak radzić sobie ze stresem związanym z chorobą – zapobieganie i terapia uzależnienia od alkoholu, środków farmakologicznych i innych substancji psychoaktywnych”. W okresie od stycznia do grudnia w programie uczestniczyła grupa 79 pacjentów z terenu Żagania, z czego 60 stanowiły osoby z problemem zagrożenia uzależnieniem od alkoholu, środków

farmakologicznych i środków psychoaktywnych oraz 19 osób wspierających. W ramach realizacji programu zrealizowano 252 godzin zajęć terapeutycznych.

- 3) Finansowane warsztatów w zakresie promocji i ochrony zdrowia, realizowanych przez NZOZ Ośrodek Terapeutyczny „Profil”. Warsztaty odbywały się w formie cyklu spotkań integracyjno-edukacyjnych dla osób borykających się z problemem uzależnień, chorujących przewlekłe oraz onkologicznie i miały na celu integrację osób chorujących i członków ich rodzin ze społecznością miasta, poprzez kształtowanie właściwych relacji interpersonalnych między osobami sprawnymi i chorującymi. W ramach realizacji zadania zorganizowano:

- Warsztaty terapeutyczne „Wytańcz swoje życie” dla 43 mieszkańców Żagania.
- Warsztaty terapeutyczne „Totalna biologia – mam wpływ na swoje życie i zdrowie” dla 68 mieszkańców Żagania.
- Warsztaty terapeutyczne „Wyjdź poza swoje ograniczenia” dla mieszkańców Żagania.
- Warsztaty terapeutyczne „Uwolnij swoje emocje i ciesz się zdrowiem” dla 20 mieszkańców Żagania.

- 4) Wykorzystywanie instytucji sądowego zobowiązania osób uzależnionych od alkoholu do leczenia odwykowego. Podstawę prawną zobowiązania do leczenia stanowi ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Powyższą procedurę wdraża się wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Do przyjęcia zgłoszenia i wszczęcia postępowania zobowiązana jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy postępowanie. W 2024 r. do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żaganiu, wpłynęło 16 wniosków w sprawie skierowania na leczenie osób uzależnionych od alkoholu. Wobec 8 osób uzależnionych od alkoholu, Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Sąd wydał 6 postanowień o leczeniu.

2. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem uzależnienia, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) Finansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych, w których prowadzona jest praca z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym. W 2024 r. przekazano dotacje celowe na funkcjonowanie 2 świetlic, tj. przy Parafii p.w. WNMP w Żaganiu oraz PZ Caritas Parafii p.w. Św. Józefa, do których w sumie uczęszczało 38 dzieci.

- 2) Współpraca z lokalnymi instytucjami zajmującymi się m.in. pomocą ofiarom przemocy:
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
 - Komendą Powiatową Policji;
 - Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
 - Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
 - Żagańskim Stowarzyszeniem Klubu Abstynenta „PROMYK”;
 - Strażą Miejską;
 - Organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
- 3) Wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 4) Sfinansowanie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych i dotkniętych chorobą alkoholową, w okresie ferii zimowych od 12.02.2024 r. do 23.02.2024 r. w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 5, w wymiarze 6 godzin dziennie. W ramach realizacji zadania dla 56 dzieci prowadzone były zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z dożywianiem. Programy zajęć uwzględniały działania profilaktyczne w zakresie promocji zdrowego stylu życia i przeciwdziałania uzależnieniom, poprzez dostarczanie informacji o zagrożeniach wynikających z używania alkoholu, kształtowanie właściwych postaw i norm społecznych oraz uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych. W ramach organizacji zajęć ze środków Programu sfinansowano zakup materiałów papierniczych, środków czystości, nagród dla dzieci za udział w konkursach o tematyce z zakresu profilaktyki uzależnień oraz wynagrodzenie nauczycieli. Koszt organizacji wyniósł 12.461,87 zł.
- 5) Wnioskowanie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.
- 6) Finansowanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych, współuzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.
- 7) Finansowanie 123 godzin dyżurów psychologa w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym dla osób z rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu, środków psychoaktywnych i przemocy domowej, działającym przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żaganiu.
- 8) Finansowanie 93 godzin dyżurów prawnika w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym dla osób z rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu, środków psychoaktywnych i przemocy domowej, działającym przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Żaganiu.
- 9) Finansowanie dyżurów w ogrzewalni i świetlicy dla osób dotkniętych problemem uzależnienia i przemocy.

10) Finansowanie działań prowadzonych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w szczególności:

- czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu osoby uzależnionej od alkoholu;
- prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) Kontynuacja działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów, ćwiczenia asertywnych zachowań, nieulegania naciskowi grupy oraz bronięcia własnych postaw i przekonań.
- 2) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych z nauki pływania na Basenie Kompleksu Sportowego Arena w Żaganiu dla uczniów z klas II-IV żagańskich szkół podstawowych. Zajęcia sportowe przeznaczone były dla wszystkich chętnych uczniów szkół, w tym dzieci z grup ryzyka, uczęszczających do świetlic opiekuńczo-wychowawczych, a także dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i odbywały się w terminie od 26.02.2024 r. do 07.06.2024 i od 30.09.2024 do 13.12.2024 r. Uczestniczyło w nich w pierwszym terminie 704 uczniów oraz w drugim terminie 754 uczniów.
- 3) Dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. Łącznie we wszystkich szkołach podstawowych na terenie miasta Żagań z tej formy pomocy skorzystało 85 dzieci, na co wydatkowano 87.043,79 zł.
- 4) Wspieranie działań na rzecz zdrowego i bezpiecznego stylu życia dzieci i młodzieży, m.in. poprzez organizację różnych form edukacyjno-profilaktycznych, w tym np.:
 - Warsztaty profilaktyczne „Konflikt – przedstawiam, słucham, negocjuję” w PSP 2 dla 30 uczniów klas V i VI oraz warsztaty „Depresja, zachowania autodestrukcyjne, lęki – profilaktyka” dla 31 uczniów klas VII.
 - 4 edycje programu profilaktycznego „Deбата” w ZSTiO, w których udział wzięło łącznie 109 uczniów.
 - 2 spektakle profilaktyczne w PSP 2 dla uczniów klas I-III i IV-VIII, o tematyce z zakresu bezpieczeństwa i przeciwdziałaniu przemocy.
 - Warsztaty profilaktyczne dla uczniów klas IV-VIII w dniach 18.11-20.12.2024 r. pn. Bezpieczna Sieć z Hipokratesem” – wolni od uzależnień od smartfona, Internetu oraz nowych technologii. Łącznie we wszystkich szkołach

podstawowych zorganizowano 58 godzin warsztatów, w których uczestniczyło 1018 uczniów.

5) Finansowanie organizacji imprez, festynów, wycieczek oraz konkursów promujących zdrowy styl życia i przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym m.in.:

- Organizacja cyklu imprez rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży szkolnej podczas ferii zimowych w okresie od 10.02.2024 r. do 18.02.2024 r. W ramach cyklu zorganizowano: Wodne szaleństwo na Basenie Arena Żagań, Wodny tor przeszkód na Basenie Arena Żagań, Ligę Futsalu dla młodzieży, warsztaty Squasha oraz możliwość korzystania z kręgielni. W imprezach tych wzięło udział łącznie 1280 osób.
- Organizacja cyklu imprez rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży szkolnej z miasta Żagań, promujących zdrowy styl życia podczas Majówki, w terminie 1.05.2024 r. – 5.05.2024 r. W ramach cyklu sfinansowano: Wodne szaleństwo, Kręgielnię oraz korty tenisowe. Podczas całego weekendu majowego dzieci i młodzież szkolna mogli również bezpłatnie korzystać z pływalni w wymiarze 90 minut. Z darmowych wejść na basen skorzystało ponad 200 osób.
- Organizacja imprez z okazji Dnia Dziecka, które odbyły się na Arenie w dniach 1.06 – 3.06.2024 r., w tym: Wodne szaleństwo, Żagański Turniej Przedszkolaków, Halowy Turniej Koszykówki oraz Bieg w piżamach, a także możliwość bezpłatnego korzystania z basenu. Z bezpłatnych wejściówek skorzystało 128 osób.
- Organizacja cyklu imprez plenerowych pn. „Żagań wybrał sport zamiast nałogów – strefa kibica”, w dniach 14.06-14.07.2024 r.
- Organizacja cyklu imprez rekreacyjno-sportowych pn. „Aktywne wakacje” na Arenie Żagań, w dniach 24.06-31.08.2024 r. Łącznie z licznych imprez sportowych w czasie wakacji skorzystały 3702 osoby.
- Organizacja cyklu imprez pn. „Salon kultury – lato w mieście”, które odbyły się w okresie 29.06 – 31.08.2024 na terenie Pałacu Książęcego.
- Organizacja festynu rodzinnego na Placu Klasztornym w dniu 15.08.2024 r.
- Organizacja Mitingu AA w dniu 28.09.2024 w Sali Kryształowej Pałacu Książęcego.
- Organizacja imprezy świąteczno-mikołajkowej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Imprezę zorganizowano w m-cu grudniu 2024, w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żaganiu.
- Organizacja warsztatów świąteczno-bożonarodzeniowych promujących zdrowy styl życia, w Sali kryształowej Pałacu Książęcego, w dniu 11.12.2024 r. Warsztaty przeznaczone były dla żagańskich seniorów.

- Organizacja imprezy promującej zdrowy styl życia podczas Jarmarku św. Mikołaja w dniach 6-7.12.2024 r.
 - Organizacja cyklu imprez sportowych pn. „Grudniowe imprezy sportowo-rekreacyjne w mieście Żagań w terminie: 6.12 – 30.12.2024 r. W ramach imprez dzieci i młodzież mogły skorzystać z uczestnictwa w Mikołajkowym Wodnym Szaleństwie – 100 osób, Świątecznym Wodnym Szaleństwie – 300 osób, ponadto odbyły się dwa Mikołajkowe Halowe Turnieje Piłki Nożnej.
- 6) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.
 - 7) Promowanie mody na zdrowy styl życia, zachęcanie i włączanie młodzieży do udziału w konkursach o charakterze edukacyjno-profilaktycznym.
 - 8) Wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

W ramach tego zadania kontynuowano udział organizacji pozarządowych w realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień poprzez udzielanie dotacji na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Wspomaganie tego rodzaju działalności odbywało się m.in. poprzez:

- 1) Finansowanie działalności Klubu Abstynenta na terenie miasta Żagań.
- 2) Finansowanie działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Żagań, dla dzieci i młodzieży szkolnej, w szczególności z rodzin dotkniętych i zagrożonych problemem alkoholowym, z uwzględnieniem programów i działań profilaktycznych, w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w celu objęcia nimi jak największej liczby dzieci z grup ryzyka (rodziny dysfunkcyjne, w tym z problemem alkoholowym) - w 2024 r. na terenie miasta Żagań funkcjonowały 2 świetlice opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci z rodzin dotkniętych i zagrożonych problemem alkoholowym, realizujące programy i działania profilaktyczne, w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, tj. świetlica przy Parafii pw. WNMP, świetlica przy PZ „CARITAS” Parafii p.w. Św. Józefa, do których łącznie uczęszczało 38 dzieci.

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie tego rodzaju prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzili 68 kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. Kontrole przeprowadzone zostały w zakresie zgodności prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnie ważnym zezwoleniem oraz przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

III. Ograniczanie dostępności alkoholu.

Ograniczanie spożycia napojów alkoholowych stanowi jedno z najważniejszych zadań zarówno organów administracji rządowej, jak i jednostek samorządu terytorialnego. W tym kontekście ograniczenie dostępności alkoholu, stanowiące jedno z najbardziej efektywnych narzędzi ograniczania poziomu spożycia napojów alkoholowych oraz rozmiarów szkód zdrowotnych i społecznych nim spowodowanych, uznaje się za jeden z kluczowych elementów polskiego modelu rozwiązywania problemów alkoholowych. W obecnym stanie prawnym przyjęto rozwiązanie zgodnie, z którym ograniczenia w zakresie dostępności napojów alkoholowych w niewielkim zakresie określone zostały na poziomie ustawowym w art. 14 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W związku z powyższym dla lepszego radzenia sobie z problemami alkoholowymi potrzebne są zorganizowane działania prowadzone na szczeblu gminy.

Ograniczanie dostępności alkoholu na szczeblu lokalnym odbywało się poprzez:

- 1) bezwzględne przestrzeganie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Żagań w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu oraz poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Żagań, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
- 2) nieprzekraczanie oraz niezwiększanie ustalonej ww. uchwałą maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Żagań.
- 3) prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości przez podmioty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.

- 4) szkolenie właścicieli oraz personelu punktów sprzedaży alkoholu, w zakresie zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz uświadomienia konsekwencji wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.

IV. Finansowanie Programu.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 4¹ ust. 1 określa jakie działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należą do zadań własnych gminy, a także precyzuje, że realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy. Zgodnie z art. 18² ww. ustawy dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane mogą być na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 29 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii o którym mowa w art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 29 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Oznacza to, że środki pochodzące z opłat są ściśle powiązane z finansowaniem ww. zadań i nie można ich wykorzystać na inne cele, nie mające z nimi merytorycznego związku.

Szczegółowy podział wydatków na realizację poszczególnych zadań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i zwalczania narkomanii określały Preliminarze Dochodów i Wydatków na 2024 r., w formie załączników do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żagań o statusie miejskim na 2024 rok. Wykonanie zaplanowanych wydatków na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii ujętych w Programie na 2024 r. przedstawia się następująco:

PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI

Plan – 835.750,70 zł, Wykonanie 819.941,02 zł, tj. 98,11 %

1) Dział 851, rozdział 85154 § 2360 - Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego – 206.000,00 zł, z tego:

1. Prowadzenie Klubu Abstynenta na terenie miasta Żagań – 36.000,00 zł.
2. Prowadzenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Żagań dla dzieci i młodzieży szkolnej, w szczególności z rodzin dotkniętych i zagrożonych problemem alkoholowym, z uwzględnieniem programów i działań profilaktycznych, w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom – 110.000,00 zł. z tego:
 - Parafii pw. WNMP w Żaganiu - 55.000,00 zł;
 - PZ „CARITAS” Parafii pw. św. Józefa w Żaganiu – 55.000,00 zł.
3. Organizacja letniego wypoczynku – 60.000,00 zł, z tego:
 - Chorągiew Ziemi Lubuskiej ZHP Hufiec Żary – 26.000,00 zł – obóz w Łukęcinie w okresie od 4.07.2024 r. do 18.07.2024 r. dla 13 dzieci,
 - Chorągiew Ziemi Lubuskiej ZHP Hufiec Żary - 34.000,00 zł – obóz w Łukęcinie w okresie od 18.07.2024 r. do 28.07.2024 r. dla 17 dzieci.

Plan: 206.000,00 zł

Wykonanie planu wynosi: **100%**

2) Dział 851, rozdział 85154 § 4170 Wynagrodzenia bezosobowe – 30.161,80 zł, z tego:

1. Wynagrodzenia członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za udział w posiedzeniach zespołu motywującego do leczenia osoby uzależnione od alkoholu oraz kontrole sklepów i lokali gastronomicznych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych – 21.761,80 zł, z tego:
 - 4 posiedzenia Komisji – 6.397,80 zł,
 - 12 kontroli punktów sprzedaży – 15.364,00 zł.
3. Wynagrodzenie roczne sekretarza Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 8.400,00 zł,

Plan 35.800,00 zł

Wykonanie planu wynosi: **84,25%**

3) Dział 851, rozdział 85154 § 4190 Nagrody konkursowe – 7.501,23 zł.

1. Zakup nagród na organizowane festyny, imprezy, konkursy promujące zdrowy i bezpieczny styl życia oraz inne działania profilaktyczno-edukacyjne – 7.501,23 zł.

Plan 8.000,00 zł

Wykonanie planu wynosi: **93,77%**

4) Dział 851, rozdział 85154 § 4220 Zakup środków żywności – 769,10 zł.

2. Zakup artykułów spożywczych na organizowane festyny, imprezy, konkursy promujące zdrowy i bezpieczny styl życia oraz inne działania profilaktyczno-edukacyjne – 769,10 zł.

Plan: 769,10 zł.

Wykonanie planu wynosi: **100%**

5) Dział 851, rozdział 85154 § 4300 Zakup usług pozostałych – 573.268,89 zł, z tego:

1. Usługi transportowe w zakresie przewozu osób dorosłych i dzieci w ramach półkolonii, festynów, wycieczek oraz innych imprez promujących zdrowy styl życia organizowanych przez szkoły, świetlice opiekuńczo-wychowawcze i inne jednostki realizujące zadania z zakresu profilaktyki – 4.500,00 zł
2. Opłaty za doksztalcanie pedagogów, personelu medycznego, sprzedawców napojów alkoholowych, członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy, osób zajmujących się pracą z osobami uzależnionymi od alkoholu, sprawcami i ofiarami przemocy oraz innewydatki związane z realizacją programu – 5.400,00 zł
4. Sfinansowanie różnych form terapii dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy – 19.980,00 zł,
– Jak radzić sobie ze stresem związanym z chorobą – NZOZ Profil – 19.980,00 zł.
5. Sfinansowanie organizacji imprez, festynów, wycieczek, kampanii edukacyjnych, koncertów, spektakli, warsztatów oraz innych form edukacyjno-profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych (opłata zespołów muzycznych, programów i innych kosztów) – 402.395,61 zł.
7. Sfinansowanie organizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży – 140.993,28 zł, z tego:
 - Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla uczniów żagańskich szkół podstawowych, zrzeszonych w „MKS Czarni Żagań 1957” Arena – 110.000,00 zł;
 - Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych promujących zdrowy styl życia na bieżni tartanowej Kompleksu Arena dla uczniów żagańskich szkół podstawowych – 7.000,00 zł;
 - Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla uczniów żagańskich szkół podstawowych, zrzeszonych w Sportowym Klubie Pływackim „Żaglica” – 11.998,08 zł;
 - Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla uczniów żagańskich szkół podstawowych, zrzeszonych w Klubie Sportowym „Żagańskie Boberki” – 11.995,20 zł

Plan: 582.021,60 zł

Wykonanie planu wynosi: **98,50%**

6) Dział 851, rozdział 85154 § 4390 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii – 1.440,00 zł.

1. Opłata za wydanie opinii przez biegłego psychologa i psychiatrę, w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – 1.440,00 zł.

Plan: 2.160,00 zł

Wykonanie planu wynosi: **66,67%**

7) Dział 851, rozdział 85154 § 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego – 800,00 zł, z tego:

1. Opłaty sądowe od wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie leczenia odwykowego – 800,00 zł.

Plan: 1.000,00 zł

Wykonanie planu wynosi: **80,00%**

ZWALCZANIE NARKOMANII

Plan – 38.500,00 zł, Wykonanie – 38.490,00 zł, tj. 99,97%

1) Dział 851, rozdział 85153, § 4190 – nagrody konkursowe 190,00 zł, z tego:

1. Zakup nagród na organizowane festyny, imprezy, konkursy promujące zdrowy i bezpieczny styl życia oraz inne działania profilaktyczno - edukacyjne: 190,00 zł.

Plan: 190,00 zł

Wykonanie planu wynosi: **100%**

2) Dział 851, rozdział 85153, § 4300 – Zakup usług pozostałych – 38.300,00 zł z tego:

1. Sfinansowanie organizacji imprez, festynów, wycieczek, kampanii edukacyjnych, koncertów oraz innych form edukacyjno- profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych (opłata zespołów muzycznych, programów i innych kosztów) – 38.300,00 zł, w tym:
 - organizacja imprezy kulturalnej promującej zdrowy styl życia w Pałacu Książęcym w dniu 5.10.2024 r.- 10.000,00 zł.
 - organizacja cyklu imprez sportowych podczas Jarmarku św. Mikołaja w dniach 6-22.12.2024 r. pn. „Grudniowe imprezy sportowo-rekreacyjne w mieście Żagań”, w ramach którego odbyły się turnieje siatkówki, piłki ręcznej oraz zawody pn. „Żagański Siłacz” – 28.300,00 zł.

Plan: 38.310,00 zł

Wykonanie: **99,97%**

z up. BURMISTRZA
Barbara Staryczuk
Zastępca Burmistrza

STARSZY INSPEKTOR

Monika Wojtysiak

